

TASIC & PARTNERS

ADVOKATI • ATTORNEYS AT LAW

NEWSLETTER

15/06/2021

Unapređenje i konkretizovanje pravnog okvira držanja, trgovanja, prenosa i investiranja digitalne imovine

Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: „NBS“) je u okviru Službenog glasnika br. 49/2021 donela niz odluka kojima je značajno precizirala uslove koji se odnose na načine držanja, trgovanja, prenosa i investiranja digitalne imovine, kao i delatnost lica koja bi htela da se bave digitalnom imovinom u vidu privrednih društava povezanih sa digitalnom imovinom. Sve navedene odluke stupaju na snagu 22.05.2021. godine, a **njihova primena počinje 29.06.2021. godine.**

- 1. Odluka o bližim uslovima i načinu vođenja evidencije imalaca virtualnih valuta –** Predviđa otvaranje nove evidencije koju će voditi NBS u pogledu pravnih lica i preduzetnika koji su imaooci virtualnih valuta. Evidencija će sadržati podatke o korisnicima i o imaoocima virtualnih valuta sa posebnim podacima koji se odnose na identifikacione podatke korisnika i imaooca kao i na podatke o pravnom osnovu i adresama virtualnih valuta. Odluka opisuje poseban način i rokove za dostavljanje pomenutih podataka, kao i način ostvarivanja uvida u date podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu i može im se pristupiti samo u posebnim okolnostima. Odluka takođe opisuje obaveze pružaoca usluga povezanih sa digitalnom imovinom u trenutku dobijanja dozvole koje se odnose na uspostavljanje sistema za dostavljanje pomenutih podataka.

2. ***Odluka o bližim uslovima i načinu vršenja nadzora nad pružaocem usluga povezanih s virtualnim valutama i izdavaoce i imaoce virtualnih valuta*** – Konkretizuje način sprovođenja nadzora koji vrši NBS nad poslovanjem pružaoca usluga povezanih sa digitalnom imovinom, izdavaoca virtualnih valuta i lica koja jesu ili su bila imaoци virtualnih valuta. NBS se opredelila da nadzor sprovedi na način koji je uobičajen i za druge finansijske subjekte nad kojima vrši posredan i neposredan nadzor i prema kojima može izreći posebne opomene i mere kako bi se sprečile ili otklonile potencijalne ili postojeće nepravilnosti.
3. ***Odluka o obavljanju plaćanja u devizama u vezi s transakcijama s digitalnom imovinom*** – Predviđa tri posebna vida plaćanja u vezi sa digitalnom imovinom. Prvi, plaćanje u Republici Srbiji, kada je u pitanju inicijalna ponuda ili izdavanje digitalne imovine, u kom slučaju se plaćanje sme obaviti samo u dinarima, što je slučaj i sa transakcijama na sekundarnom tržištu ili OTC tržištu u Republici Srbiji. Drugi, ako se prethodne operacije vrše u vezi sa inostranstvom, one se mogu vršiti i u devizama, a takve operacije se mogu vršiti i u slučaju kada je za takvu digitalnu imovinu odobreno objavljivanje belog papira, ili, ukoliko rezident - pružalac usluga povezanih sa digitalnom imovinom izvršava transakcije za potrebe svog poslovanja u skladu sa dobijenom dozvolom ili ovlašćenjem nadzornog organa. I treći, poseban tretman plaćanja digitalne imovine koja ima odlike finansijskih instrumenata.
4. ***Odluka o sprovođenju odredaba Zakona o digitalnoj imovini koje s odnose na davanje dozvole za pružanje usluga povezanih s virtualnim valutama i saglasnosti Narodne banke Srbije*** – Pomenutom odlukom NBS je u potpunosti konkretizovala sve aspekte postupka osnivanja društva koje bi htelo da se bavi uslugama povezanim sa digitalnom imovinom i detalje zahteva koje takvo lice mora priložiti. Odluka takođe uređuje uslove koje moraju ispuniti druga lica koja bi htela da se bave pružanje usluga povezanih sa digitalnom imovinom, a već ispunjavaju određene zakonom propisane uslove za obavljanje usluga povezanih sa digitalnom imovinom, kao što su brokersko-dilerska društva i organizatori tržišta.
5. ***Odluka o načinu izračunavanja minimalnog kapitala i izveštavanju o minimalnom kapitalu pružaoca usluga povezanih s virtualnim valutama*** – Predviđa detaljnije uslove šta može činiti osnovni kapital, način njegovog izračunavanja i način i obavezu izveštavanja o minimalnom kapitalu. Suštinski, NBS je odlučila da primeni postojeće načine i obaveze vrednovanja i utvrđivanja iznosa minimalnog kapitala koja važe za druga privredna društva i primeni i na lica koja se bave pružanjem usluga povezanih sa digitalnom imovinom.
6. ***Odluka o bližim uslovima i načinu davanja i oduzimanja saglasnosti za pružanje usluga povezanih s virtualnim valutama u stranoj državi*** – Predviđa uslove i obaveze koje pružaoci usluga povezani sa digitalnom imovinom moraju ispuniti kako bi dobili saglasnost za pružanje svojih usluga u stranoj državi. Odluka takođe navodi i situacije u kojima će NBS povući datu saglasnost.
7. ***Odluka o sadržini i formi evidencije koju vodi pružalac usluga povezanih s virtualnim valutama koji drži novčana sredstva, odnosno virtualne valute korisnika*** – Predviđa posebna pravila koja se moraju poštovati kada pružalac usluga drži novčana sredstva ili virtualne valute, kao što su pojedinačni ili zbirni računi ili mogućnost držanja na jednom ili na više računa. Odluka takođe predviđa sadržinu, formu i način vođenja evidencije o svakom pojedinačnom korisniku koji drži novčana sredstva ili virtualne valute kod pružaoca usluga povezanih sa digitalnom imovinom. Takva evidencija zahteva detaljne identifikacione podatke u vezi korisnika, pravnog osnova, i digitalne imovine, a mora se voditi u elektronskom obliku.

8. Odluka o uslovima upravljanja informaciono-komunikacionim sistemom pružaoca usluga povezanih s virtualnim valutama - Konkretizuje detaljno način poslovanja pružaoca usluga povezanih sa digitalnom imovinom kada je u pitanju informaciono komunikacioni sistem koji služi za sprovođenje poslovanja. Posebno su uređeni načini upravljanja samim sistemom i njegovim rizicima, a dodatno je propisana unutrašnja revizija sistema i posebni uslovi kako bi se održavala bezbednost, razvoj i održavanje sistema. Sve navedene obaveze se mogu poveriti i trećim licima pod uslovima koje navodi odluka. Takođe, dodatno su uređene elektronske usluge koje se odnose na virtualne valute i način utvrđivanja identiteta korisnika.

9. Odluka o sadržini Registra pružalaca usluga povezanih s virtualnim valutama i bližim uslovima i načinu vođenja tog registra – Predviđa novi registra koji uvodi NBS kako bi na jednom mestu bili dostupni svi podaci o pružaocima usluga povezanih sa digitalnom imovinom i njihovim ograncima. To naravno pretpostavlja da pružaoci usluga moraju dostavljati i ažurirati promene pomenutih podataka kod NBS.

Donošenjem navedenih odluka se značajno povećava pravna sigurnost u oblasti digitalne imovine. Ipak, dok navedeni propisi ne počnu sa primenom, još uvek postoje određene pojedinosti koje u praksi mogu predstavljati problem u zavisnosti od konkretnog poslovnog modela investitora ili pravne situacije pojedinih lica. Zbog svega navedenog potrebno je detaljno upoznavanje da konkretizovanim propisima, kako bi se potencijalne opasnosti i neusklađenosti na vreme rešile.

Za sve dodatne konsultacije ili pravnu pomoć, možete se obratiti timu Tasić & Partneri putem maila na office@tasiclaw.com ili putem telefona na +381116302233.